

31985L0203

L 87/1

ÚŘEDNÍ VĚSTNÍK EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

27.3.1985

SMĚRNICE RADY
ze dne 7. března 1985
o normách kvality ovzduší pro oxid dusičitý

(85/203/EEC)

RADA EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského hospodářského společenství, a zejména na články 100 a 235 této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise ⁽¹⁾,

s ohledem na stanovisko Evropského parlamentu ⁽²⁾,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a sociálního výboru ⁽³⁾,

vzhledem k tomu, že podle akčních programů Evropských společenství pro životní prostředí z let 1973 ⁽⁴⁾, 1977 ⁽⁵⁾ a 1982 ⁽⁶⁾ by měla být přednostně činěna opatření proti oxidu dusičitému kvůli jeho škodlivosti a s ohledem na současný stav poznatků o jeho účincích na lidské zdraví a na životní prostředí;

vzhledem k tomu, že dostupné technické a vědecké informace nejsou dostatečné k tomu, aby Rada mohla stanovit specifické normy pro životní prostředí obecně, a že stanovení mezních hodnot pro ochranu lidského zdraví přispěje též k ochraně životního prostředí;

vzhledem k tomu, že rozdíly v předpisech týkajících se oxidu dusičitého v ovzduší, které jsou již použitelné nebo připravované v různých členských státech, by mohly mít za následek nerovné podmínky hospodářské soutěže a následně se přímo odrazit na fungování společného trhu; že z tohoto důvodu by v této oblasti mělo být přikročeno ke sblížení právních předpisů podle článku 100 Smlouvy;

vzhledem k tomu, že jedním ze základních úkolů Společenství je podporovat harmonický rozvoj hospodářských činností ve Společenství a nepřetržitý a vyvážený růst, který není možné si představit bez boje proti znečištění a škodlivým látkám nebo bez úsilí o zlepšení kvality života a ochrany životního prostředí; že Smlouva nestanoví zvláštní pravomoci k tomuto účelu potřebné, a je proto třeba uplatnit článek 235 Smlouvy;

vzhledem k tomu, že pro ochranu zejména lidského zdraví a životního prostředí je nutné stanovit mezní hodnotu koncentrace oxidu dusičitého, která nesmí být na území členských států během určených období překročena, a že tato hodnota by měla být založena na výsledcích prací provedených v rámci Světové zdravotnické organizace (WHO), a to zvláště s ohledem na závislost dávky a účinku stanovenou pro tuto znečišťující látku;

vzhledem k tomu, že přes přijatá opatření nemusí být v některých oblastech dodržení stanovené mezní hodnoty možné; že členským státům mohou být povoleny dočasné výjimky pod podmínkou, že předloží Komisi plány na postupné zlepšení kvality ovzduší v těchto oblastech;

vzhledem k tomu, že Rada pravděpodobně v nejbližší době přijme další právní akt, který umožní členským státům zavést výrazně nižší mezní hodnoty pro výfukové plyny z motorových vozidel;

⁽¹⁾ Úř. věst. C 258, 27.9.1983, s. 3.

⁽²⁾ Úř. věst. C 337, 17.12.1984, s. 434.

⁽³⁾ Úř. věst. C 206, 6.8.1984, s. 1.

⁽⁴⁾ Úř. věst. C 112, 20.12.1973, s. 1.

⁽⁵⁾ Úř. věst. C 139, 13.6.1977, s. 1.

⁽⁶⁾ Úř. věst. C 46, 17.2.1983, s. 1.

vzhledem k tomu, že opatření přijatá na základě této směrnice musí být ekonomicky uskutečnitelná a slučitelná s vyváženým rozvojem;

Článek 2

vzhledem k tomu, že oxid dusičitý je také prekurzorem při tvorbě fotochemických oxidantů, které mohou být škodlivé pro člověka a životní prostředí, a že preventivní opatření mohou přispět ke snížení jejich tvorby;

vzhledem k tomu, že je nutné zřídit měřicí stanice, které budou monitorovat dodržování mezní hodnoty pro oxid dusičitý, a že je žádoucí, aby tyto stanice měřily též výskyt oxidu dusnatého, který je meziproduktem při tvorbě oxidu dusičitého;

vzhledem k tomu, že z důvodu existence různých analytických metod v členských státech je třeba za určitých podmínek povolit použití jiných analytických metod, než je referenční metoda uvedená v této směrnici;

vzhledem k tomu, že kromě mezní hodnoty je třeba stanovit též směrné hodnoty s cílem zlepšení ochrany lidského zdraví a přispění k dlouhodobé ochraně životního prostředí;

vzhledem k tomu, že ve světle technického a vědeckého pokroku dosaženého na tomto poli mohou být žádoucí následné změny v referenční analytické metodě, která je uvedena v této směrnici; že k usnadnění práce k tomu nezbytné je žádoucí zavést p postup úzké spolupráce mezi členskými státy a Komisí v rámci výboru pro přizpůsobování vědeckému a technickému pokroku,

PŘIJALA TUTO SMĚRNICI:

Článek 1

1. Účelem této směrnice je:

- stanovit mezní hodnotu (příloha I) pro oxid dusičitý v ovzduší, a to zvláště s cílem přispět k ochraně lidského zdraví před účinky oxidu dusičitého v životním prostředí,
- stanovit směrné hodnoty (příloha II) pro oxid dusičitý v ovzduší s cílem zlepšit ochranu lidského zdraví a přispět k dlouhodobé ochraně životního prostředí.

2. Tato směrnice se nevztahuje na expozici oxidu dusičitému v pracovním prostředí nebo uvnitř budov.

2. Pro účely této směrnice se rozumí:

- „mezní hodnotou“ koncentrace oxidu dusičitého uvedená v tabulce v příloze I, která nesmí být překročena na území členských států během určených období a za podmínek uvedených v následujících člácích,
- „směrnými hodnotami“ koncentrace oxidu dusičitého uvedené v příloze II pro určená období, které mají sloužit především jako výchozí body pro zřizování zvláštních režimů v oblastech určených členskými státy.

Článek 3

1. Členské státy přijmou nezbytná opatření k tomu, aby zajistily, že od 1. července 1987 koncentrace oxidu dusičitého v ovzduší měřené podle přílohy III nebudou přesahovat mezní hodnoty stanovené v příloze I.

2. Pokud bude i přes provedená opatření a z důvodu zvláštních okolností existovat nebezpečí, že koncentrace oxidu dusičitého po 1. červenci 1987 v některých oblastech přesáhne mezní hodnotu stanovenou v příloze I, daný členský stát o tom informuje Komisi před 1. červencem 1987.

Dotčený členský stát předá co možná nejdříve Komisi plány na postupné zlepšení kvality ovzduší v těchto oblastech. Tyto plány, vypracované na základě relevantních informací o druhu, původu a vývoji daného znečištění, musí obsahovat zejména popis opatření a postupů zavedených nebo připravovaných daným členským státem. Tato opatření a postupy musí mít za cíl snížení koncentrací oxidu dusičitého v ovzduší v dotčených oblastech na úroveň nepřesahující mezní hodnotu stanovenou v příloze I, a to co možná nejrychleji, nejpozději však do 1. ledna 1994.

Článek 4

1. V oblastech, v nichž považuje za nezbytné omezit předpokládané zvýšení znečištění oxidem dusičitým v důsledku rozvoje městské zástavby nebo průmyslu nebo takovému zvýšení znečištění předejít, může členský stát stanovit hodnoty nižší než mezní hodnota uvedená v příloze I.

2. V oblastech, o nichž se domnívá, že by v nich měla být uplatňována zvláštní ochrana životního prostředí, může členský stát stanovit hodnoty obecně nižší než směrné hodnoty uvedené v příloze II.

Článek 5

Členské státy mohou kdykoli stanovit přísnější hodnoty než hodnoty uvedené v této směrnici.

Článek 6

Členské státy zřídí měřicí stanice, které budou poskytovat údaje nezbytné pro uplatňování této směrnice, a to podle specifikací uvedených v příloze III a zejména v oblastech, v nichž dochází k překračování mezní hodnoty nebo existuje nebezpečí překročení této hodnoty v budoucnu, a v oblastech uvedených v článku 4.

Tyto stanice mohou též měřit koncentrace oxidu dusnatého.

Článek 7

1. Od 1. července 1987 musí členské státy informovat Komisi o případech překročení mezní hodnoty stanovené v příloze I a o naměřených koncentracích, a to nejpozději do šesti měsíců od skončení ročního referenčního období (31. prosince).

2. Členské státy rovněž uvědomí Komisi o příčinách těchto případů a o opatřeních, která byla učiněna k jejich řešení, a to nejpozději do jednoho roku od skončení ročního referenčního období.

3. Členské státy Komisi na její žádost dále informují:

- o naměřených koncentracích,
- o stanovených mezních hodnotách, termínech a časových plánech,
- o přijatých odpovídajících opatřeních,

v souvislosti s oblastmi uvedenými v článku 4 odst. 1 a 2.

Tyto informace musí být také zpřístupněny veřejnosti.

Článek 8

Komise pravidelně vydává souhrnnou zprávu o uplatňování této směrnice.

Článek 9

Opatření přijatá na základě této směrnice nesmí způsobit významné zhoršení kvality ovzduší v oblastech mimo městskou zástavbu, v nichž byla v době provedení této směrnice koncentrace oxidu dusičitého vzhledem k mezní hodnotě stanovené v příloze I nízká.

Článek 10

Při uplatňování této směrnice použijí členské státy:

- buď referenční analytickou metodu uvedenou v příloze IV,
- nebo jakoukoli jinou analytickou metodu, o níž bylo Komisi prokázáno, že je rovnocenná s referenční metodou.

Článek 11

1. Pokud některý členský stát má záměr stanovit hodnoty pro koncentraci oxidu dusičitého v ovzduší podle článku 4 odst. 1 a 2 v příhraniční oblasti, konzultuje takovou záležitost nejprve s dotčenými členskými státy. Komise je o tom informována a může se těchto konzultací zúčastnit.

2. Pokud v důsledku významného znečištění, které má nebo může mít původ v jiném členském státě, dojde k překročení nebo existuje nebezpečí překročení mezní hodnoty stanovené v příloze I nebo hodnot uvedených v článku 4 odst. 1 a 2 a za podmínky, že tyto hodnoty byly předmětem konzultací podle odstavce 1, dotčené členské státy spolu konzultují vzniklou situaci s cílem její nápravy. Komise je o tom informována a může se těchto konzultací zúčastnit.

Článek 12

Změny přírůbující ustanovení přílohy IV technickému pokroku se přijímají postupem podle článku 14. Tyto změny nesmějí přímo ani nepřímo způsobit pozměnění mezní hodnoty stanovené v příloze I.

Článek 13

1. Pro účely článku 12 se zřizuje výbor pro přírůbující této směrnice vědeckému a technickému pokroku (dále jen „výbor“)

složený ze zástupců členských států, kterému předsedá zástupce Komise.

Článek 15

2. Výbor přijme svůj jednací řád.

1. Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí nejpozději do 1. ledna 1987 a neprodleně o nich uvědomí Komisi.

Článek 14

1. Má-li být zahájen postup podle tohoto článku, přednese věc výboru jeho předseda, a to buď z vlastního podnětu, nebo na žádost zástupce členského státu.

2. Členské státy sdělí Komisi znění vnitrostátních právních předpisů, které přijmou v oblasti působnosti této směrnice.

2. Zástupce Komise předloží výboru návrh opatření, která mají být přijata. Výbor zaujme stanovisko k návrhu ve lhůtě určené předsedou podle naléhavosti věci. Stanovisko se přijímá většinou 45 hlasů, přičemž hlasům členských států je přidělena váha podle čl. 148 odst. 2 Smlouvy. Předseda nehlasuje.

Článek 16

Tato směrnice je určena členskými státy.

3. Komise přijme zamýšlená opatření, jsou-li v souladu se stanoviskem výboru.

Pokud zamýšlená opatření nejsou v souladu se stanoviskem výboru nebo pokud výbor žádné stanovisko nezaujme, předloží Komise Radě neprodleně návrh opatření, která mají být přijata. Rada se usnese kvalifikovanou většinou.

V Bruselu dne 7. března 1985.

Pokud se Rada neusnese do tří měsíců ode dne, kdy jí byl návrh předán, přijme navrhovaná opatření Komise.

Za Radu

předseda

A. BIONDI

PŘÍLOHA I

MEZNÍ HODNOTA PRO OXID DUSIČITÝ

(Mezní hodnota je vyjádřena v $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Objem musí být standardizován pro teplotu 293°K a tlak 101,3 kPa.)

Referenční období ⁽¹⁾	Mezní hodnota pro oxid dusičitý
Rok	200
	98. percentil vypočtený z průměrných hodnot za hodinu nebo za období kratší než hodina zaznamenaných v průběhu roku ⁽²⁾

⁽¹⁾ Roční referenční období začíná 1. ledna a končí 31. prosince v daném kalendářním roce.

⁽²⁾ K tomu, aby mohla být uznána platnost výpočtu 98. percentilu, musí být k dispozici alespoň 75 % možných hodnot, a tyto hodnoty z daného místa měření musí být pokud možno rovnoměrně rozloženy v daném roce.

Pokud v případě některých míst chybí měřené hodnoty pro období delší než 10 dní, tato okolnost musí být uvedena spolu s vypočteným percentilem.

Výpočet 98. percentilu na základě hodnot zaznamenaných v průběhu roku se provádí takto: 98. percentil musí být vypočten z hodnot skutečně naměřených. Tyto hodnoty se zaokrouhlí k nejbližšímu $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Všechny naměřené hodnoty se seřadí vzestupně pro každé místo měření:

$$X_1 \leq X_2 \leq X_3 \leq \dots \leq X_k \leq \dots \leq X_{N-1} \leq X_N$$

98. percentil je hodnota na pozici k, přičemž k se vypočte z následujícího vzorce:

$$k = (q \times N),$$

kde q je rovno 0,98 pro 98. percentil a 0,50 pro 50. percentil a N je počet skutečně naměřených hodnot. Hodnota $(q \times N)$ se zaokrouhlí na nejbližší celé číslo.

Tam, kde měřicí zařízení zatím neumožňuje měřit diskrétní hodnoty a poskytuje pouze třídy hodnot nad $1 \mu\text{g}/\text{m}^3$, mohou dotčené členské státy použít pro výpočet percentilů interpolaci, ovšem za předpokladu, že interpolační vzorec schválí Komise a že příslušné třídy hodnot nejsou vyšší než $10 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Tato dočasná výjimka platí pouze pro již instalovaná měřicí zařízení a po dobu nepřesahující životnost přístroje, přičemž v každém případě nejvýše 10 let od provedení této směrnice.

PŘÍLOHA II

SMĚRNÉ HODNOTY PRO OXID DUSIČITÝ

(Hodnoty jsou vyjádřeny v $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Objem musí být standardizován pro teplotu 293 °K a tlak 101,3 kPa.)

Referenční období	Směrné hodnoty pro oxid dusičitý
Rok	50
	50. percentil vypočtený z průměrných hodnot za hodinu nebo za období kratší než hodina zaznamenaných v průběhu roku
	135
	98. percentil vypočtený z průměrných hodnot za hodinu nebo za období kratší než hodina zaznamenaných v průběhu roku

Pro výpočet těchto percentilů se musí použít vzorec uvedený v poznámce pod čarou² v příloze I, přičemž hodnota q je rovna 0,50 pro 50. percentil a 0,98 pro 98. percentil.

PŘÍLOHA III

MĚŘENÍ KONCENTRACE OXIDU DUSIČITÉHO

1. Účelem měření koncentrace NO_2 v životním prostředí je vyhodnotit co nejpřesněji rizika expozice jedinců koncentracím překračujícím mezní hodnoty. Místa měření by proto měla být členskými státy volena pokud možno tak, aby zahrnovala místa, kde je toto riziko pravděpodobně nejvyšší.

Je třeba rozlišovat mezi dvěma případy:

- 1.1 oblasti postižené převážně znečištěním z motorových vozidel, a proto omezené na okolí silnic s hustým provozem;
- 1.2 rozsáhlejší oblasti, v nichž ke znečištění rovněž významně přispívají emise ze stacionárních zdrojů;

2. V případě 1.1. by místa měření měla být vybrána tak, aby:

- zahrnovala příklady hlavních typů oblastí převážně postižených znečištěním z motorových vozidel, zejména uliční kaňony a hlavní křižovatky,
- to byla pokud možno ta místa, ve kterých jsou koncentrace NO_2 ve smyslu bodu 1 pravděpodobně nejvyšší;

3. Počet míst měření v oblastech definovaných v bodu 1.2 by měl odrážet:

- rozlohu znečištěné oblasti,
- nerovnoměrné rozložení znečištění v prostoru.

Při výběru míst by neměly být vyloučeny uliční kaňony a hlavní křižovatky ve smyslu bodu 2, existuje-li na takových místech riziko, že dojde k překročení mezních hodnot v důsledku podstatného znečištění ze stacionárních spalovacích zdrojů.

4. Sběr naměřených hodnot musí umožňovat výpočet hodinového průměru či průměru za dobu kratší než hodina podle ustanovení přílohy I. Pro případnou kontrolu je třeba údaje uchovávat, a to v případě, že:

- mezní hodnota nebyla překročena, až do vypracování příští pravidelné zprávy Komise podle článku 8,
- mezní hodnota byla překročena, až do přijetí opatření podle článku 3.

—

PŘÍLOHA IV

REFERENČNÍ ANALYTICKÁ METODA K UŽITÍ PRO ÚČELY TÉTO SMĚRNICE

Referenční analytickou metodou ke stanovení oxidů dusíku je chemiluminiscenční metoda popsaná v normě ISO DIS 7996.

Pro tyto metody jsou závaznými jazykovými verzemi verze vydané organizací ISO a všechny ostatní verze, u nichž Komise potvrdila, že jsou s nimi v souladu.

Při používání metod měření by měly být brány v úvahu tyto body:

1. Odběrová hlavice by měla být umístěna ve vzdálenosti nejméně 0,5 m od budov, aby nedocházelo ke stínění.
 2. Vedení pro průchod odebraného vzorku (trubičky a spoje) by mělo být vyrobeno z inertních materiálů (např. ze skla, PTFE, nerezové oceli), které nezpůsobují změnu koncentrace NO₂.
 3. Spojení mezi odběrovou hlavicí a přístrojem by mělo být co nejkratší. Doba průchodu vzorků plynu vedením by neměla přesáhnout 10 sekund.
 4. Vstupní otvor odběrové hlavice musí být chráněn před deštěm a hmyzem. Jestliže je použit předfiltr, měl by být vybrán a udržován (pravidelným čištěním) tak, aby byl minimalizován jeho vliv na koncentraci NO₂.
 5. Musí se předejít kondenzaci ve vedení pro průchod vzorku.
 6. Vedení by mělo být pravidelně čištěno, přičemž je třeba brát v úvahu místní podmínky.
 7. Odběr vzorků by neměl být ovlivňován plyny vycházejícími z přístroje nebo z kalibračního systému.
 8. Odběr vzorků odběrovou hlavicí by neměl být ovlivňován vedlejšími zařízeními (klimatizací či zařízeními pro přenos dat).
 9. Musí být učiněna všechna nezbytná opatření k tomu, aby v důsledku změn teploty nebylo procento chyb měření příliš vysoké.
 10. Přístroje by měly být pravidelně kalibrovány.
 11. Vedení pro průchod odebraných vzorků musí být vzduchotěsné a pravidelně v něm musí být kontrolována rychlost průtoku.
-